

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, jud. Târnava-Mică

Director **ALEXANDRU LUPEANU-MELIN**

Primredactor **IULIU MAIOR**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Belșug și brumă

Ne-a bătut din nou toamna la ușe. Iarba câmpului a început să se usuce, pădurile să se scuture de frunzele îngălbenite, iar paserile cântărețe și-au luat sborul spre alte țărâmurii, cu alți oameni și cu mai mult soare.

Zilele s'au făcut mai mici și mai posomorâte, iar nopțile-s mai lungi, mai frumoase și mai reci. Se vede că și viața și frumusețea naturii sunt trecătoare și schimbăcioase ca și viața și mândreța oamenilor. Azi ești tare ca piatra, frumos fără pereche, vesel, de nu-ți mai încapi în piele, împăcat cu Dumnezeu și cu toată lumea —, iar mâine ești cu sufletul la gură, urât, posomorât ca o zi de toamnă și certat până și cu pietrele de cari vrei să-ți sprijini piciorul slăbit de mersul fără de odihnă prin această vale a plângerilor.

Da, a venit toamna și deodată cu ea ne-au sosit belșugul, bruma și odihna.

Ne-a sosit belșugul, fiindcă pământul a rodit roadă nouă, bogată și frumoasă cum rareori se întâmplă să rodească. Pomii îngreuiți de fructe și-au prapionit în pământ vârfurile ramurilor.

Păpușoale galbene ca aurul, desvelite de hoaspe, așteaptă culesul, iar viile-s în pârghă. In locul lanurilor de grâu plugul taie brazde adânci, iar prin văile umbroase cosașii cei harnici reteză cu îndemănare otava cea moale ca mătasa, și, în cântec de dulce doină românească, o întind pe soriști să se usuce.

Ne-a sosit bruma, fiindcă așa a lăsat Dumnezeu ca 'n locul rouei din dimineața zilelor frumoase de vară, toamna să aștearnă covor brodat cu zimți albi, reci și pustii ca înghețul iernii. Durere însă că prin multe colțuri ale țării în locul mult așteptatului belșug îl ține tot covorul de bruma. Furtunile și grindinile verii, seceta și lăcustele au pustiit, înainte de vreme, lanurile și livezile, grădinile și câmpurile. Stricăciunile au fost așa de mari încât acum la strânsul roadei bieții gospodari n'au ce duce acasă, de pe timpuri, decât brumă. Noroc însă că

urgla aceasta n'a ajuns decât prin puține locuri. Altfel s'ar fi abătut mare jale peste întreg cuprinsul țării.

Sunt însă gospodari, cari deși n'au suferit în vara aceasta nici urgiile furtunii și nici prăpădul grindinii, totuși n'au cules de pe câmp decât brumă în loc de roadă, de pe urma muncii aspre ce au săvârșit-o în acest an mănos. Pricina sunt ei, nu alteineva, fiindcă n'au știut să muncească cum trebuie și unde trebuie, ori și dacă au muncit, apoi au muncit numai de mântuială, ca să treacă vremea și să nu fie luați în răs de semenii lor. E vremea acum să-și deschidă bine ochii și ei și, să învețe minte, ca la anul să n'o pătească la fel, fiindcă nu-i rușine mai mare în lumea aceasta decât să te prostești la cap cu voia și să dormi cu capul pe lene, care-i perina dracului.

Ne-a mai sosit apoi, odată cu toamna, și odihna. Pământului încă-i trebuie odihnă, decum omului. Altfel n'ar mai avea puteri destule spre a da roada de lipsă. Dar mai multă odihnă îi trebuie omului, decât pământului. De aci nu urmează însă că atât pământul cât și omul care-l muncește cu atâta trudă, acum, fiindcă a sosit toamna, trebuie să se aștearnă pe somn lung și greu, până la începutul primăverii viitoare. Nu, căci lenea aceasta ar însemna moartea și pentru unul ca și pentru celalalt, mai ales însă pentru om. Pământul în vreme de toamnă și de iarnă își primenește puterile ca să poată da roadă frumoasă în anul viitor, iar omul care-l muncește trebuie, în această vreme, să-și îmbogățească mintea cu învățăminte folositoare, cu ajutorul cărora să-și facă mai cu multă ușurință munca din primăvara și vara viitoare. A trudit o primăvară și o vară întreagă la coarnele plugului, la sapă, la plivit, la seceriș, la cositul și adunatul fânului; acum, fiindcă a sosit toamna, mai trebuie strânsă roada și aruncată sămânța 'n brazdă, încolo puțină treabă. De aceea na strică nici puțină muncă în ogorul minții și al sufletului,

căci adevărata odihnă omul cuminte tot numai în muncă și-o găsește, nu în trândăvie și în desmăț. Acelea-s pentru cei slabi și păcătoși, nu pentru cei harnici și virtuoși, iar neamul nostru nu are lipsă de oameni prăpădiți, ci de oameni cum se cade, căci numai pe aceștia se poate clădi fără teamă viitorul țării.

Munca în ogorul minții și al sufletului e ușoară și frumoasă, iar roadele ei nu sunt zdrobite de grindină, nici roase de lăcuste și un sătean cum se cade o poate face fără prea mare cheltuială, în aceste seri lungi de toamnă și la lumina opaițului aninat de grindă, ca și la flacăra lemnului ce arde în vatră. E de ajuns să aibe la îndemână o gazetă scrisă pe înțelesul lui și câteva carticele cu învățături pentru puterea lui de pricepere și, har Domnului, că de al de astea nu ducem lipsă. Cu ajutorul învățaturii își va lumina mintea și își va întări în bine inima, iar la sfârșitul viitorului an de muncă, dacă Dumnezeu va ajuta, se va putea bucura și mai mult de roadele muncii ce o va depune, spre a-și câștiga ceea ce lipsă pentru traiul cel de toate zilele. Atunci toamna viitorului an va aduce din nou belșug, iar gospodarii vor strânge mai multă roadă, decât brumă.

A. Teodorescu

Cine a reprezentat pe Regele nostru la înmormântarea lui Masarik. La înmormântarea lui Masarik, fostul președinte al Cehoslovaciei, M. S. Regele Carol II a fost reprezentat prin generalul Manu, Inspector general de armată, iar armata română prin d. general Glatz, secretar de stat la Ministerul Armamentului. Guvernul a fost reprezentat prin d. primministru Tătărescu. În mormântarea a fost făcută cu mare pompă în ziua de 21 Sept. a. c. Fostul președinte a fost petrecut până la mormânt de tot ce a avut Cehoslovacia mai nobil precum și de delegațiile tuturor țărilor cu cari este prietenă.

In China a izbucnit holera. N'a fost de ajuns, după cum se vede, prăpădul războiului pentru nefericirii de chinezi, a trebuit să se năpustească asupra lor și holera care îi seceră fără de nici o milă. Numai în Hongkong, în vremea din urmă, într-o singură zi au pierit 21 de oameni. Mor blejii de chinezi de holera ca muștele de frigul iernii.

GRĂUNTE SUFLETEȘTI

Petru a fost căpetenia apostolilor

Intreagă sf. Scriptură a Noului Testament e plină de dovezi că Petru a fost căpetenia apostolilor.

Ni-se povestește la Faptele Apostolilor că la Rusalii Petru a predicat în numele tuturor apostolilor. Tot el i-a primit în biserică pe cei dintâi Evrei, iară în Cesarea pe cei dintâi păgâni. El a vindecat și pe schiopul din naștere la ușa bisericii din Ierusalim care se zicea frumoasa. El a fost acela care a poruncit să se aleagă al 12-lea apostol în locul lui Iuda Iscarioteanul care se spânzurase. El i-a apărat pe apostoli în fața judecătorilor. Când s'a ținut săborul apostolilor, la anul 51 după Hristos, părerea lui a fost primită. Iară când s'a întors Pavel, de a devenit Paul din Saul, s'a suit în Ierusalim să vadă pe Petru. Toate acestea nu se pot explica altfel decât că Petru a fost căpetenia apostolilor.

Dacă mai citim apoi și alte părți ale sfintei Scripturi, aflăm că, venind Isus în părțile Chesareei lui Filip, întreba pe ucenicii săi, zicând: »cine zic oamenii că este Fiul omului?« Iară ei au zis: »unii Ioan Botezătorul, alții Ilie, iară alții Ieremia sau unul din proroci«. Zis-a lor: »dară voi cine ziceți că sunt eu?« Iară Simon Petru răspunzând a zis: »tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu«. Și răspunzând Isus, a zis lui: »fericit ești Simone, fiul lui Iona, căci nu trupul și sângele au descoperit ție, ci Tatăl meu cel din ceruri. Și eu zic ție că tu ești Petru și pe această piatră voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor birui pe ea. Și ție-ți voi da cheile împărăției cerurilor și orice vei

lega pe pământ, va fi legat și în ceruri, și orice vei deslega pe pământ, va fi deslegat și în ceruri«. (Matei 16, 13—19).

Dacă Domnul nostru Isus Hristos a voit să-și zidească o biserică, și biserica a zidit-o pe piatră, iară piatra era Petru, e mai luminos și mai clar decât lumina soarelui că Petru a fost și este temelie bisericii și capul apostolilor. Iară cap al apostolilor a ajuns tocmai pe baza îndrăsnelii sale de a recunoaște că Isus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu. Un atât de mare adevăr a spus el prin aceasta, încât însuși Isus a trebuit să recunoască, cumcă acest adevăr nu l-a spus dela sine, ci i-l-a șoptit însuș Dumnezeu Tatăl.

Iară, ca să nu rămână nici o îndoială că el este și va fi căpetenia apostolilor, îi făgăduiește cheile împărăției cerurilor, adică puterea de a lega și deslega atât pe pământ cât și în ceruri.

La aceasta răspund dușmanii bisericii că dacă ar fi voit Isus să facă atunci un așa lucru mare, să-l pună adevărat pe Petru chiar căpetenie a apostolilor și temelie a bisericii, s'ar fi rugat mai înainte cum obișnuiesc să se roage ori decâte ori făcuse vreun lucru mare, de pildă înainte de a-l fi înviat pe Lazar, înainte de a-și fi ales apostolii pe muntele Maslinilor, înainte de patima sa, și așa mai departe.

Așa ar fi să fie, dacă ne-am lua numai după sf. Mateiu. Inșă și sf. Luca istorisește acest lucru la cap. 9 stih 18, unde spune învederat: »Și a fost când se ruga el singur, erau cu el ucenicii lui, și i-a întrebat, zicând: cine mă zic popoarele că sunt eu«. Așadară și acest lucru a fost tot atât de mare și de însemnat ca și celelalte înșirate mai înainte, de aceea s'a și rugat Isus înainte de a fi declarat aceasta.

Să nu uităm apoi că dintre cei 12 apostoli numai sf. Petru a primit nume separat, dat de Isus. Iară că numele acesta înseamnă piatră, nu este numai din întâmplare, ci pentru că Petru a fost piatra pe care și-a zidit Isus biserica sa.

Oare pentru ce-l pomănesc toți evan-

gheliștii și toți apostolii, ori de câte ori este vorba de apostoli, totdeauna pe Petru mai întâiu și pe Iuda mai pe urmă? Dacă nu credeți, citiți la Matei 10, 2; Marcu 3, 16 și următoarele; Luca 6, 14 și următoarele. Chiar și când este pomenit pe lângă Petru încă unul, doi sau trei apostoli, el este pus în locul cel dintâi: De pildă când ni-se istorisește învierea fetei lui Iair, ori când ni-se descrie frica de moarte a Mântuitorului pe muntele Oliveilor, ori la povestirea despre învierea schiopului din naștere.

Dacă în toate părțile Petru este pomenit ca cel dintâi, iară Iuda ca cel din urmă, e dovadă că Petru a fost cel dintâi, iară Iuda cel de pe urmă dintre apostoli.

Că Petru este căpetenia sau vârșnicul apostolilor, o dovedesc chiar cărțile bisericesti ale ortodocșilor. Timpul însă este prea scurt, ca să vă pot dovedi acum și acest lucru. De astă dată numai atâta mai adaug aici, că Petru a fost eliberat prin inger în anul 42 după Hristos din temnița din Ierusalim; că a plecat apoi la Roma, unde a fost cel dintâi episcop al Romei, și că acolo a murit cu moarte de martir, spânzurat fiind cu capul în jos, pe lemnul crucii, la anul 67 d. Hristos, în ziua de 29 Iunie. Așadară el a păstorit turma lui Hristos 25 de ani, tocmai în capitala lumii, nu din întâmplare însă, ci pentru că el a fost căpetenia apostolilor.

Zadarnic vor zice deci ori și ce dușmanii bisericii, rămâne mai clar decât lumina zilei că Petru a fost căpetenia apostolilor. Iar de aceasta să ne ținem morțiș, cu atât mai ales că de această părere au fost și strămoșii noștri, și aceeaș credință o păstrează și toate neamurile noastre: francezii, italienii, spaniolii, și portughezii.

Părintele Iuliu

Esti prieten al acestei gazete? Recomandă-o prietenilor și cunoscuților, D-Tale și câștigă ne abonați cât mai mulți.

Foia „UNIRII POPORULUI“

Copiii gliei

... Tatălui meu

*Eu, vă iubesc, copil al gliei,
Și munca voastră v'o iubesc,
Căci și eu sunt născut din voi;
Cu voi deapănuri mă 'nrudesc.*

*Nu-i muncă sfântă, ca a voastră,
Și leagăn nu-i mai tihnit,
Ca sfinte țarinile noastre
Cu rodul lor nemuritor.*

*Legat de voi..., dela 'nceputuri,
Nedespilit cu voi trăiesc,
Căci toată dragostea de muncă,
Numai la voi o mai găsesc.*

*De voi se leagă mea nădejde
— Srăjeri ai unor vremi mai bune —
Când munca voastră o 'nfrății
Cu-o creștinească rugăctune.*

*... O, par'că văd vâjnoase mâini
Cum prind de coarne plugul
Și'n urma lui..., sub sfânta glie,
Răsărind, din greu, belșugul.*

*Și par'căud și simt aievea
Bălând o inimă și un dor
Pentru a noastră sfântă țară
Ce ni-e leagăn tuturor.*

*În vremi de pace voi munciți,
Ca să aibă țara pâine;
Voi ne sunteți și cheazăta
Viitorului de mâine.*

*Când dușmanii țării noastre
Vor să calce-al nost pământ,
Voi..., cu plugurile voastre
Le săpați adânc mormânt.*

Nicolae Nicoară-Dobârceanu

Opinca-i rușinoasă dar îi sănătoasă

Se nimeresc pe un drum, într'o lungă călătorie: un Român, un Sas și un Ușgur. Românul purta în picioare opinca, Sasul cisme mari, cât sacii de largi, iar Ușgurul cisme strâmte, strânse pe picior și cu pinteni la călcăie.

Era zi de vară. Căldura se întăia tot mai mult. Oamenii noștri găfăiau de căldură și-și ștergeau fața de sudori cu măsca cămeșii. Ca să-și mai uite de oboseală, Sasul și Ușgurul începură a-l batjocori pe Român:

— „Moi Române, și-se topește slănia pe

șorlis“, (opinca Românilui erau din piele de porc).

— „Las' să se topească“, răspunde Românul, „de abia veți avea cu ce vă ungeți cismele, când vă vor strânge“.

— „Moi Române, noi la oraș rușine o ține, cum ieste în bosakori“, spune îngâmbat Ușgurul.

— „Nu-i nimica jupâne“, făcu Românul, „voi veți merge în treabă voastră, eu mi-o vedea de ale mele“.

Merg ei, merg, cât tăcând, cât batjocorindu-se.

Căldura creștea, drumul pare că se lungă iar drumetii găfăiau pe întrecute.

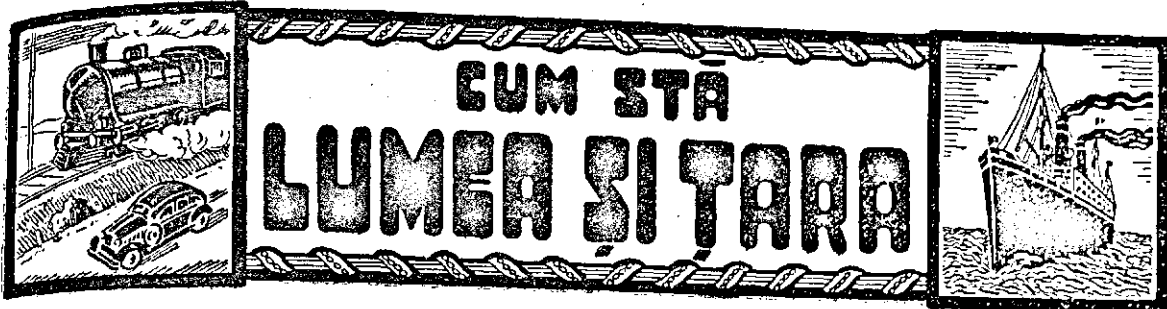
Dela o vreme, Ușgurul începu să sechie pătze.

I-se uscăse cismele pe picioare, că-și făcură tot rană. Ne mai putând răbda durerea se desculță. Își luă cismele în spate și hăimă departe la drum.

Românul râdea pe sub mustăți. Nu merg mult și Sasul începe a se cilitina în mers. Abia-și mai putea țări povă din picioare.

Se desculță și Sasul, luându-și ciobotele în spate.

Românul nici habar n'avea. Opinca se uscase și legate larg pe picior, cum se potrivește la drum.

Din ale lumii valuri

Inmormântarea lui Thomas G. Masarik — Războiul din China — Sfatul dela Nyon — Ce se mai petrece în Spania — Marele sfat de pace din America

Inmormântarea președintelui Thomas G. Masarik

În 21 Sept. prin fața trupului neînsuflit al lui Masarik au defilat peste un milion de oameni.

Dlegația română având în frunte pe d. general Manu și pe d. primministru Tătarăscu au depus pe cosciugul marelui bărbat o coroană trimisă de Majestatea Sa Regele Carol II.

Coroana aceasta a fost formată dintr-o mie de trandafiri olandezi roșii și se spune că a fost una dintre cele mai frumoase coroane din câte au fost așezate pe sicriul președintelui.

La ceremonia măreață a înmormântării au luat parte, pe lângă mulțimea delegațiilor străine, tot ce a avut Cehoslovacia mai însemnat.

Carul mortuar a plecat dela castelul din Praga și a străbătut câteva din străzile mai de frunte ale Capitalei ticsite de lume și s'a oprit în gara Wilson.

În fruntea convoiului mortuar mergea călare generalul Sirovy, după el alți trei ofițeri de rang înalt, apoi grupul steagurilor tuturor regimentelor cehoslovace. În urma acestora mergea o muzică militară și 90 de legionari cehoslovaci cari au luptat în vremea marelui războiu în Rusia, Italia și Franța. Apoi veneau trei grupe de sokoli și regimentul Thomas G. Masarik.

În fața sicriului erau duse steagurile celor 4 regimente ce poartă numele lui Masaryk.

Sicriul a fost așezat pe un afet de tun tras de șase cai. El a fost acoperit cu

Sasul și Ungurul nu mai ziceau nimic. Românului i-se clătina coșul pieptului de răs.

Când ajung în capul orașului, Românul se oprește și se așază sub un teiu la odihnă. Sasul și Ungurul se bucură, crezând că și Românul se desculță.

— „Așa, așa, Mioane, desculță-te eă e mai bine”, zise Sasul.

— „Ba, nu mă desculț, vecine”, răspunde Ion, „aștept numai să vă duceți, ca să nu vă fie rușine eu mine”.

— „Noa, ehe nu rușine, Pișta numai glumit la tine”.

— „Dacă nu vi-e rușine vouă eu mine, mi-e rușine mie eu voi. Încălțați-vă e'apoi viu”.

Se'nealță Sasul și Ungurul și pornese toți trei prin oraș. Românul pășea tănțoș și răzându-i barba, iar Sasul și Ungurul se strâmbau din picioare, de credeai că căleă pe ace.

În ziua aceea Ungurul și-a cumpărat o pînci, iar Sasul a plătit cimei zloți, de l-a adus o căruță acasă.

drapelul național cehoslovac. În urma sicriului mergeau membrii familiei mortului. După aceștia președintele de azi al Cehoslovaciei d. Eduard Beneș. Alături de acesta pășeau reprezentanții șefilor de stat și ai guvernelor țărilor străine.

O sută șazeci de avioane au sburat peste sicriu în fața gării Wilson din Praga. Muzica militară a cântat Imnul național iar generalul Sirovy a dat ultimele onoruri marelui dispărut salutând cu sabia. După aceasta sicriul a fost pus într'un tren mortuar și dus la castelul Lany spre a fi înmormântat. Înainte însă de a-l pune în tren președintele Eduard Beneș a rostit o scurtă cuvântare în amintirea aceluia care a dat libertate Cehoslovaciei.

Războiul din China

Orașul Nanking a fost bombardat în 19 Sept. de 43 de avioane japoneze, vreme de un ceas, înainte de amiază, iar 23 de avioane au făcut acelaș lucru după amiază. Chinezii au încercat să-l respingă și spun că au doborât 10 avioane japoneze. Japonezii la rândul lor susțin că au distrus în ziua aceea 20 de avioane chinezești.

Sfatul dela Nyon

La Nyon, o localitate în Elveția, s'a ținut mai zilele trecute o mare sfătuire la care au luat parte, după cum am pomenit într'alt număr al gazetei noastre, aproape toate țările mai de frunte ale Europei. N'am lipsit bine'nțeleș nici noi românii. Cu prilejul acela s'a ajuns la o înțelegere între Anglia și Franța în ce privește umblarea vapoarelor prin Marea Mediterană. Aceste două popoare vor fi supraveghetoarele apelor acestei mări iar celelalte țări nu se vor amesteca decât în apele mărilor cari sunt în apropierea hotarelor lor. Cincizeci de vapoare engleze și franceze vor supraveghea buna circulație din Marea Mediterană.

Ce se mai petrece în Spania

Acolo, e tot jale, fiindcă războiul își vede și pe mai departe de treabă. Roșii pierd mereu și pământ și oameni și arme. Nu mai au nici însuflețirea cu care au aprins vâlvătaia războiului. În schimb naționaliștii câștigă mereu. Armatele lor de sub conducerea harnicului general Avranda au isbutit să pună stăpânire peste ținutul Leon, care se află prin apropierea granițelor Portugaliei și pe o bună parte din ținutul Asturiei. În luptele cari s'au dat pentru cuprinderea acestor ținuturi o mulțime de bolșevici au lepădat armele și cu mâinile ridicate au fugit în tabăra naționaliștilor, spunând că s'au săturat de războiu și mai ales de comuniști. Jalea

e nespus de mare în Spania. Războiul acesta a măcinat totul, și oameni și orașe și hrană. Toată lumea nădăjduște că se va sfârși odată. În săptămâna trecută s'a avonit că Italia și-a pus în gând să-l sfârșească ea, trimițând sub comanda generalului Badoglio 150 de mii de soldați, cari să-i adrobească cu totul pe comuniști. Pân'acum avonul acesta nu s'a adevărit totuș el a vărât mare groază în inimile bolșevicilor nu numai din Spania, ci din întreaga lume.

§ Ajutor economic Impru-
mutat, nu tunuri și avl-
oane

În marele oraș New-York din America s'au întrunit la mare sfat o mulțime de bărbați luminați din toată lumea. Gândul, care i-a făcut să-și dea această întâlnire, a fost, pentru toți, unul singur, acela, al instăpânirii păcii între popoarele lumii.

Sedința acestei sfătuiți a fost deschisă de d. Hull, ministrul de externe al Statelor Unite, printr'o frumoasă cuvântare, în care, printre altele, a spus: „Prin ajutor economic împrumutat se poate ajunge la o instăpânire a păcii între popoarele lumii. Pacea aceasta va fi mai trainică cu mult decât aceea, care constă în a avea fiecare mai multe tunuri și mai multe avioane decât vecinul”.

Sunt nespus de frumoase și adevărate aceste vorbe ale d. Hull, dar dela ele și până la fapte e o cale nespus de lungă.

Pungașii de buzunare vor fi colorați pe mâni și pe urechi

Affăm din ziarele dela București că dl chestor Gh. Stănescu, șeful siguranței din Capitală, văzând, că de numeroși hoți de buzunare sunt și eum nu se împușcază numărul lor, a hotărât eă va face să-i onnoască de departe oricine. Și anume, dacă un pungăș de buzunare ajunge și a doua oră pe mâinile poliției, va fi colorat pe mâni și urechi cu anilină, o culoare care nu iese cel puțin 3 luni. Dacă în acest timp pungășul cade din nou în păcat, va fi din nou colorat; dacă nu, e lăsat în pace.

Nouă ni-se pare foarte bună propunerea dlui chestor Gh. Stănescu, suntem însă de părerea, să se coloreze toți hoții, nu numai cei de buzunare, ci, mai ales, aceia cari sunt în funcțiuni publice și primese, ba chiar cer bacșuri. Acești din urmă sunt mai primejdioși, decât cei dintâi.

Fiul lui Stalin a fost răpit de niște necunoscuți. Din Rusia bolșevică a sosit vestea că pe copilul lui Stalin, cu numele Vasile, în vârstă de 12 ani, l-au răpit niște necunoscuți tocmai când se întorcea dela școală spre Kremlin, unde este locuința tatălui său. Prințând de vaste Stalin, a trimis în toate părțile poliștii să-l dea de urme, dar numai înzadar, fiindcă cei ce l-au răpit singura odraslă au pierit ca și când ar fi fost înghițiți de pământ. Întâmplarea aceasta l-a amărit tare rău pe Stalin. Lasă că nu-l strică fiindcă și așa nici mama lui n'a prea știt ce-l mila și jalea, căci de știa nu săvârșea atâtea fărădelegi câte a săvârșit. Se vede din aceasta că l-s'a umplut sacul și-l e spre sfârșite veacul. Dușmanii demult l-au jurat răzburare cruntă și juralața lor n'a fost spalberată de vânturi

Din prilejul morții prepozitului Iacob Popa

au sosit din toate părțile lumii românești multe și frumoase scrisori de condoleanță, atât dela preoți și protopopi cât și dela mireni. Publicăm mai jos câteva din aceste scrisori:

Nunțiatuura Apostolică din România

București, 15 Sept.

Exceleța Voastră,

Nunțiatuura Apostolică ia parte cu vie durere la jalea grea care a lovit Arhidieceza Blajului și Veneratul Capitul Mitropolitan și prezintă Exceleței Voastre celea mai sincere condoleanțe pentru pierderea ce a suportat prin moartea celui mai înalt colaborator.

Înălțând rugăciuni către Domnul, ca în mila Sa să binevoiască a-l primi în pacea dreptilor, îmi iau prilejul să Vă prezint sentimentul celui mai profund respect al meu.

pentru S. S. Nunțul Apostolic
Mgr. G. Sensi

Senatul României — Cabinetul Președintelui

București, 15 Sept. 1937

Înalt Prea Sfințite

Lipsind din țară, abia azi am aflat trista veste a încetării din viață a părintelui prepozit Iacob Popa. Neputând deci să aduc acestui distins prelat și vechiu prieten ultimul meu omagiu alături de cei ce l-au condus la vecinicul locaș, Vă rog, Înalt Prea Sfințite, să binevoiți a primi și a împărtăși și venerabilului Capitul Mitropolitan expresia sincerei și profunde dureri pe care moartea sa neașteptată a produs-o și în sufletul meu.

Greu voi putea uita vreodată dovezile de prietenie și de încredere pe care mult regretatul mi-le-a arătat și manifestat cu atâtea ocazii. De nu ar fi decât prezența și cuvântul său, în numele Înalt Prea Sfinției Voastre, la serbarea de anul trecut dela Brașov, și totuși ar fi suficient, ca trecerea sa la celea veșnice să resusciteze în inima mea celea mai călduroase și recunoscătoare simțeminte pentru memoria sa.

Cunoscând bine aceia ce părintele Vicar Iacob Popa a reprezentat în cadrele Bisericii române unite și în viața noastră națională, Vă asigur, Înalt Prea Sfințite, că prețuiesc după toată însemnătatea munca serioasă și devotată pe care dânsul a pus-o în slujba neamului și altarului.

Sărutându-Vă dreapta, sunt și rămân al Înalt Prea Sfinției Voastre vechiu și devotat amic.

Alexandru Lăpădatu

Ordinariatului Mitropolitan

Blaj

Pentru pierderea devotatului vicar general Iacob Popa Vă rugăm primiți celea mai sincere condoleanțe, la înmormântare delegat canonic Buteanu.

Oradea 11 Sept. 1937.

Ep. Valeriu Traian Frențiu

Mitropolia

Blaj

Deplângem sincer moartea vrednicului și neobositului vicar general și prepozitul Capitulului Iacob Popa, și rugăm pe Domnul să-i facă parte cu dreptii.

Baia Mare 11 Sept. 1937.

Ep. Rusu

Observăm aici că Preasfințitul Iuliu al Clujului—Gherlel n'a trimis scrisoare, fiindcă,

dupăcum am arătat în numărul trecut al gazetei, a luat parte la probodirea feleriatului în catedrala „Schimbarea la față” dela Cluj.

Exceleța

Vestea trecerii la celea eterne a Ilustrisimului Iacob Popa, prepozitul Veneratului Capitul Catedral și Vicarul general arhiepiscopesc, Ne-a pricinuit o grea și vie durere. Decedatul de pie pomenire a fost un neclintit luptător pentru Biserica și unul din cei mai harnici muncitori în ogorul Domnului. Prin moartea lui Biserica noastră pierde pe un bărbat foarte punctuos, zelos și devotat.

Alături de Exceleța Voastră și de Veneratul Capitul Catedral, luăm și noi parte la greaua încercare, rugându-vă să găsiți aci expresia sinceră a viilor noastre sentimente de adâncă durere.

Al Înalt Preasfinției Voastre

Lugoj, la 16 Sept. 1937

umilit în Hristos frate

Ioan Bălan

Șimleul Silv. 21 IX 937

Veneratul Capitul Mitropolitan

Blaj

Deplâng moartea bunului slujitor al neamului și al bisericii, a Ilustrisimului Prepozit Iacob Popa a neuitatului meu prieten. Moartea lui ne-a îndurerat nespus. Pierderea ce suferim cu toții este nespus de mare. Rog Veneratul Capitul, să primească cele mai adânci simțite condoleanțe. Cu îndurerat suflet,

Iuliu Maniu

Sibiu II. IX 1937

Capitulul Mitropolitan

Blaj

Sincere condoleanțe pentru trecerea la celea eterne a canonicului Iacob Popa.

Astra

Timișoara 12 IX 1937

Capitulul Mitropolitan

Blaj

Adunarea generală Astra, întrunită în capitala Banatului participă adânc îndurerată la trista solemnitate din catedrala Blajului istoric, de unde pleacă azi pe drumul veșniciei venerabilul prepozit capitular și membru în comitetul central al Astei Iacob Popa, strălucita intrupare a patriotului român cinstit de Dumnezeu, iubitor de neam în toate gândurile și faptele lui.

Iuliu Moldovan

prof. universitar și
președ. Astei

Cluj 21 IX 937

Capitulul Mitropolitan

Blaj

La moartea distinsului prepozit Iacob Popa primiți sincere condoleanțe,

Dr. Aciu și familia

Brașov, 12 IX 1937

Capitulul Mitropolitan,

Blaj

Rog primiți adânc simțite mele condoleanțe pentru trecerea din viață a preacucernicului și merituosului canonic Iacob Popa, odinioară tovarăș de trudă și de credință.

Voicu Nițescu,

fost ministru

București 11 IX 937

Prea Cucernicilor,

În Iacob Popa pierd un prieten de care mă leagă amintirea Iașilor din 1918 și care nu

trecea odată prin București, fără ca să vină să-mi dea ziua bună. Era un popă de omenie, plin de credință și de patriotism, cu care vă puteți lăuda. Împreună cu Preacucerniciile Voastre mă rog și eu pentru odihna sufletului său și Vă rog să primiți sincerele mele condoleanțe.

Marius Theodorean Carada
f. senator

Întâietatea muncii românești în industrie și comerț

Dela un timp încoace, mereu se tot vorbește de o romanizare a tuturor întreprinderilor sau mai bine zis a întregului nostru comerț, care, durere, este, aproape în întregime în mâna străinilor. Ei sunt aceia cari știu să tragă tot venitul produs de pe urma acestei profesiuni a comerțului.

Poate că nicăiri nu este mai înstrăinat comerțul, ca în țara noastră. Românul cu foarte mare greutate este primit în fabrică sau în vre-o lucrătoare, unde să-și poată câștiga pâinea de toate zilele. Chiar dacă este primit, răsplata muncii sale este mult mai mică ca a celorlalți muncitori dela aceeași instituție. De ei se ferește, pentruca să nu afle vre-un secret al fabricii sau să știe, de pildă care este plata camaradului lui de muncă. Sunt, am putea zice, primiți pentru-ca să nu li se poată spune că nu au români. Aceste instituții sunt toate fabricile străine, cari se află pe pământul românesc.

Mai anii trecuții se făcuse o numerotare a străinilor cari se află în aceste întreprinderi. Ce credeți care a fost rezultatul? Numărul străinilor întrecea cu mult pe al românilor.

În fața acestor constatări, cărmuitorii noștri au căutat să facă o lege care să ocrotească munca românească. Lege ce s'a și pus în aplicare și ale cărei roade au început a se vedea într'o oarecare măsură. Zic într'o oarecare măsură, pentrucă — cu toate pedepsele date acestor fabrici — munca românească încă nu și-a asigurat întâietatea în țara sa.

Atunci a început a se lua o altă măsură anume a se trimite peste graniță. De bună seamă această măsură a adus o vrednică îmbunătățire muncii românești.

După cum se vede, cărmuitorii noștri, caută pe orice cale să asigure drepturile românilor în fața străinilor.

Acuma, mai nou, ministrul de industrie și comerț încearcă să aducă și o mai mare îmbunătățire muncii românești. Caută ca în toate fabricile din țară să fie plasați români pentruca „să se audă pe viitor bătând și inimi românești”, în toate fabricile, iar străinii să plece spre țările de unde au venit.

Deocamdată se asigură ca 75 la sută din muncitori să fie români de origine, iar în funcțiuni 50 la sută.

Un început bun. O frumoasă făgăduială face domnul ministru al industriei și comerțului. Rămâne să vedem rezultatele acestor măsuri, cari dacă se vor înfăptui, nu va putea fi decât spre folosul românilor și spre întărirea comerțului românesc.

Nu uitați, că numai în modul acesta se va putea asigura întâietatea muncii românești și se va putea acapara întreg comerțul românesc, astăzi așa de înstrăinat.

E vremea ca aceste măsuri să fie înțelese de toate instituțiile industriale și comerciale din țară, asigurând românilor întâietatea în țara lor, de unde realizează frumoase venituri. Munca românească va trebui să fie răspândită — în toate fabricile — în proporție nu de 50 sau 75 la sută ci de 100 la sută.

Spre această trebuie să ne îndreptăm!

Olimp I. Barna

DE PRIN SATE

Congresul Agrului din Eparhia Lugojului la Cugir

Măreța adunare anuală a Asociației generale române unite din dieceza Lugojului, s'a ținut în zilele de 4—5 August la fruntea comună, cu peste șapte mii locuitori, Cugir, Jud. Hunedoara.

Exzellența Sa Dr. Ioan Bălan, Episcop diecezan, însoțit de Revs. Dr. I. Tr. Marianescu vicar general și asistent ecleziastic al Agrului, Revs. Teofil Crișan, Revs. Ioan Ișea, Revs. Victor Desiu, P. Os. Dr. Victor Birlea și preot Ștefan Bălan, a sosit în gara din Șibot la 4 Septembrie unde a fost întâmpinat de foarte mult popor, iar M. Os. Beniamin Pop bineventează pe înaltul oaspe, vorbind din partea Agrului din Cugir înșuș dl. președinte Dr. Ioan Dobocan. La răspunde P. S. Sa.

Ia capătul comunei Cugir o mulțime mare de oameni au ieșit întru întâmpinarea oaspeților. Președintele general Dr. Victor Birlea adresează cuvinte de bun sosire P. S. Sale împreună cu dl. Cr. Ioan Andreicuțiu și cu dl. Ioan Muntean membru în comisia interimară. Tăturora le răspunde P. S. Sa. Apoi în cară legorie, în mijlocul copiilor și încașurat de un banderiu de călăreți, în sunetul armonios al muzicii dela fabrica din Cugir, P. S. Sa e condus la biserică, la fața bisericii încașurat de lume multă M. Os. Ioan Bejan, alături de care se aflau M. Os. Dr. Iuliu Rațiu și Os. Septimiu Avram, mulțimește arhierului să i a lavredăisit a cobori în mijlocul grănicerilor dela Cugir. P. S. Sa arătându-și mulțumirea că a putut să satisfacă dorințelor lor le spune: între Cugireni eu sunt acasă mai mult ca ori și unde, deoarece și eu sunt viță de grănicer. După un scurt serviciu la biserică poporenii li-se anunță vecernia de după masă.

Până la vecernie preoțimea a stat la dispoziția poporenii pentru a se putea mărturisii. Serviciul vecerniei a fost oficiat de Revs. Victor Desiu, înconjurat de un sobor de preoți. Predica o rosteste Revs. Dr. Tr. Marianescu vorbind despre Isus Fiul lui Dumnezeu și credința în El, izvor de fapte bune.

După vecernie comitetul Agrului a avut o ședință importantă, în care s'au adus mai multe hotărâri privitoare la ziua următoare.

5. IX. În zorii zilei muzica fabricii din loc deșteaptă lumea, spre a asista la marile evenimente ce aveau să se desfășoare. Intregă comuna furnica de poporul mult venit anume la Congresul Agrului.

La ora 8 se începe liturghia pontificală. Slujește P. Sf. Sa Ioan înconjurat de Revs. Dni canonici Dr. I. Tr. Marianescu, Ioan Ișea, Teofil Crișan, Victor Desiu, P. Os. Septimiu Ionaș, M. Os. Paveloniu Valer, Solomon Armean, Ioan Bejan, Os. Ioan Ciumaș, Cuv. Cornel Chira, Os. Iuliu B. Pop, Nicolae Teban, Ioan Mișu, Șt. Bălan și Ovid Bejan, servind ca diaconi MM. OO. Dr. Iuliu Rațiu și Teodor Voștinariu. Predică P. Sfinția Sa, zbiciuind păcatele lumii de azi: Pocăitismul, comunismul anticoncepționismul.

După Liturghie s'a ținut congresul general sub președinția P. S. Sale, care deschide ședința îndemnând pe toți membrii să pună umărul la înaintarea Agrului. Un ajutor puternic la reușita cauzei este fără îndoială

Dumnezeu, fără de care, spune P. S. Sa, nici Regele Carol I. nici Carol II. care aveau de ținut; cu Dumnezeu înalate, n'au făcut nimic. Aduce salutul Agrului Dl. Președinte general Dr. Victor Birlea, al Bisericii ortodoxe Sf. Sa Russu, al județului Dl. Dr. Drăgan, al Agrului local Dl. Dr. Dobocan și alții.

Ședința Agrului se continuă cu darea de seamă despre înfăptuirile Agrului făcută de Dr. Iuliu Rațiu. După ora Zimnea Muntean secretara Reuniunii Femeilor Române Unite din Dieceza citește apoi o interesantă și bine documentată dare de seamă asupra multelor realizări săvârșite de Reuniunea de Femei. Dl. președinte ține apoi o instructivă și binechibzută cuvântare asupra iubirii creștine în Agru. S'au trimis apoi telegrame Majestății Sale Regelui, Nuntialui Apostolic București, Exzellențelor lor Valer Pop și Victor Iamand.

Printre cei de față am desprins pe următorii Dai: Dr. Drăgan subprefect, Dr. Dobocan primar-Cugir, Director Scortescu, Dr. Boros, deputat Dr. Radu, colonel Soutzu, Dr. Teneha avocat Timișoara, Ing. Borda Rașita, Dr. Hăsto-Vinga, Colonel Păscuțiu, Dr. Andreicuțiu primpretor Orăștie, Aurel Crișan director Uzina electrică Cugir, Director Ing. Macri, Dr. Jidavu-Orăștie, Prof. Petru Muntean-Orăștie, Ioan Molnar preș. Agrului Orăștie, notar Sabău-Cugir, Vasile Geler-Cugir, prof. Ciumaș-Orăștie preot Russu-Cugir, pr. Ronai-Cugir, pr. Bănățeanu, pr. Popoviciu, pr. Balomir, pr. O. dean, pr. Mareu, pr. Măier. Din partea diferitelor reuniuni Dna Herlea Reuniunea Femeilor ortodoxe, Dna Scortescu-Crucea Rosie Cugir, Dna Miha Reuniunea unită Cugir, Dna Prucea Reun. rom. cat. Cugir, Dna Ionaș Hățeg, Dna Paveloniu-Orăștie. Din partea Jandarmeriei Sblt. Iova din Cugir. Au mai fost de față: d. Filimon Mărginean casar, d. C. Muntean dela Ocolul silvic Cugir...

După terminarea congresului s'a ținut „Moțiunea”, prin care toți într'un glas cer respectarea drepturilor noastre în biserică, în Stat și Adunarea oamenilor.

Pentru buna reușită a Congresului au dat mână de ajutor, îndeosebi harnica reuniune de femei română unită din Cugir, apoi Dl. Wert, dând un ajutor de 60 mii pentru porțile de triumf și pentru alte frumoase lucruri de înfrumusețare; directorii școlilor primare dd. Negulescu, Miha și Lupea, dl. Remus Herlea a stat iarăși mult în ajutor, punând mașina Camerei Agricole la dispoziție. De sigur toți au fost călăuziți în munca lor de MM. OO. Preoți ai locului: I. Bejan, S. Avram și Ovid Bejan.

Sărara Corul „Lyra” dela Lugoj a dat un foarte reușit și mespus de mult gustat concert, cântând multe și alese cântări.

După așa înălțătoare zile de sărbătoare, eu multă mângâiere în suflet, credincioșii s'au întors la ale lor, mărind pe Dumnezeu pentru toate câte au auzit și văzut.

Correspondent

Misiuni populare

Cu prilejul marelui praznic al Înălțării Sf. Cruci s'au ținut misiuni populare în Lechinioara și Tătărlău. Credincioșii din Lechinioara au avut de misionar pe p. Dr. Dumitru Neda, profesor la Acad. de Teologie din Blaj, iar cei din Tătărlău pe p. Elie Magda din Alba-Iulia. Si unii și alții au alergat cu mie cu mare spre lăcașul Domnului spre a asculta cuvântul mântuirii veșnice și spre a se spovedi și cumineca. Numărul celor ce s'au primenit sufletește cu acest prilej, în Lechinioara, a fost eu mult mai mare, decât numărul credincioșilor acestei parohii, fiindcă la aceste misiuni populare au luat parte și

credincioșii din satele învecinate. P. Dr. Dumitru Neda a avut ca ajutori la ascultarea sfintelor spovedanii pe p. Mihail Pop-Lupu din Șamșud; p. protop. Nicoară din Râciu și pe p. Bad, preotul Lechinioarei.

Nici credincioșii din Tătărlău nu s'au lăsat însă mai pe delături. P. Dr. Elie Magda a ținut să le primenească inimile cu multă pricepere de ispravnic al tainelor Domnului. Biserica s'a dovedit neîncăpătoare. Ascultătorii prea mulți la număr ascultau cuvântul mântuirii de afară. S'au spovedit și cuminecat 462 suflete. Preoți ajutători în sf. spovedanii au fost p. Ioachim Lange; p. Victor Almășan și p. Valer Susiu. Slujba de lector a făcut-o clericul Victor Gărlonța. Sfârșindu-se sfintele misiuni, credincioșii ca recunoștință pentru strădania ce a depus-o, l au petrecut pe p. Elie Magda cu prapori și i au împodobit trăsură cu flori.

O familie ca puține altele

Cu începuturi modeste dar cu credință mare

În comuna Almașul mare — comună de munte ascunsă în creșterul munților Apuseni, veche localitate minieră și cu bună comunicație, ceea ce cam rar se întâmplă să aibă comunele de munte, — pe valea tăului (vechile șteampuri de lemn de odinioară) se află, la locul numit Erugă, nouile instalații miniere ale dlui Iuliu H. Albin.

Călătorul îndrăgît de farmecul munților și dornic de a vedea aceste instalații grandioase va putea merge să le vadă, plecând dela Zlatna în zorii zilei cu automobilul, că este drum bun până în Almaș, ori cu căruța, sau cu carul cu boi că-i înec dar sigur. Dela Almaș până la Erugă drumul urcă pe coaste de deal și e mai bine s'o iei apostolește ori călare pe câte un buestru de munte care nu se teme de prăpăstii și de urcuș.

Ajunș sus în creșterul munților, te trezești deodată în fața instalațiilor. Un șgomot asurzitor îți face să-ți vâjăie capul. Muncitorii mișună ca furnicile după treabă în zi de lucru, iar în zi de duminică, ori sărbătoare se îndreaptă tăcuți și umiliți spre capela, unde din două în două săptămâni scriitorul acestor șire slojește sfânta liturghie. Capela aceasta a fost ridicată de d. Albin, spre a le putea veni în ajutor și din punct de vedere spiritual muncitorilor săi. Mare faptă a fost aceasta și vrednic făptuitorul ei, căci în lumea aceasta nu-i de ajuns să-i dai omului numai bulgări de aur, ca să-l mulțumești, ci trebuie să-i dai și hrană sufletească.

Pentru aceea am publicat aceste șire ca să vadă cetitorii noștri că oamenii buni n'au pierit cu totul ci se mai găsesse câte unul respirăți pe ici pe colo prin lumea aceasta mare. Familia Albin din Zlatna e o familie alcătuită din astfel de oameni și pentru străduința ei neobosită pentru propășirea credinței, mângâierea și ajutorarea săracilor, precum și pentru propășirea neamului nostru românesc, este vrednică de luat ea pildă și cinstită după cuviință. Dumnezeu s'o țină întru mulți ani cu pace!

P. Dr. Sablin Olea

Mâncăți struguri cât mai mulți

E toamnă, strugurii au început a se îndulci. Nu există poamă mai bună și mai plăcută decât strugurul. Mâncăți cât mai mulți, fiindcă sunt adevărat leac. Un medic francez vestit a arătat că strugurii sunt leac împotriva boalelor de inimă, de gât, de stomac, de plămâni și de piele. Așadar mâncăți struguri cât mai mulți, dar mai ales dați-le struguri copiilor și bolnavilor.

STIRILE SĂPTĂMĂNI

O fală a Blajului. Aflăm că păr. profesor Ștefan Manculea dela Liceul Român Unit de băleți din Blaj și subdirector al aceluiaș liceu a dat examenul de doctorat din studiul geografiei, la Universitatea din București, cu cea mai mare laudă. Toți profesorii examinatori l-au lăudat și au declarat, că un așa examen de doctorat nu s'a mai dat la Universitatea din București, de dinainte de războiu. Ii gratulăm din toată inima și suntem mândri de el.

Un monument lui Aurel Vlaicu. Duminecă, 19 Sept. a. c., a avut loc la Banești Jud. Prahova desvelirea monumentului ridicat de societatea „Arpa” din Câmpina lui Aurel Vlaicu, mort în anul 1913 în locul acela. La prăznuirea acestei desveliri au luat parte dnl. Caranfil, fost ministru, Ioan Vlaicu fratele lui Aurel Vlaicu, toate autoritățile civile și militare, precum și numeros public din Câmpina. În timpul slujbei religioase, în semn de ploasă aducere aminte, cinci aeroplane au sburat pe deasupra mormântului marelui dispărut.

Am exportat anul acesta mărfuri în valoare de 2 miliarde Lei. Din statistica oficială a Ministerului Industriei reiese că dela 1 Ianuarie și până la 31 August noi am exportat mărfuri în valoare de 20 miliarde Lei, și anume mai mult în Germania în valoare de Lei 4 miliarde și 280 milioane, apoi în Anglia de 1 miliard 840 milioane. Așadar, exportul nostru este din an în an tot mai mare, așa că Statul va avea încașări tot mai frumoase. Să nădăjdum că în forma aceasta vor mai scădea și dările.

Se cultivă orez lângă București. În marginea Bucureștilor, în comuna suburbană Militari, dl. inginer Petre Muntean a sămănat orez pe opt pogoane de pământ. Orezul s'a făcut bun și DSA crede că va avea venit frumos pe urma lui. Intrucât se va dovedi că orezul se poate cultiva și la noi, vom avea prin aceasta un nou venit însemnat pentru țara noastră.

La Cluj avem o fabrică de automobile. În ziua de 30 Septembrie s'a stropit cu apă stinsită, făcând feștania însuși păr. canonic Ion Agârbiceanu, noua fabrică de automobile dela Cluj a dlui Perry. La această sărbătoare au luat parte o mulțime de cărturari dela Cluj, în frunte cu P. S. Dr. Iuliu Hoșu și cu dl. ministru Dr. Valer Pop. Ținem să arătăm că dl Perry este român unit, căruia-l dorim din inimă spor și binecuvântare.

Căți prizonieri români mai sunt în Rusia. Gazetele străine aduc știrea că în Rusia, pe țărmul Volgei, se află astăzi încă 25 de mil de prizonieri români, foști soldați în armata austro-ungară în războiul cel mare. Prizonierii aceștia sunt folosiți la muncile celea mai grele și bolșevicii nici gând n'au să le dea slobozenie spre a se reîntoarce în țară. Abia de mai scapă câte unul doi dintre ei cu fuga.

S'a aruncat înaltea trenului. O tânără fată s'a aruncat înaltea unui tren de persoane, fiindcă a părăsit-o iubitul. Trenul l-a prins repede trupul între roate și l-a sfâr-

șitcat îngrozitor, așa, încât dintr'o frumusețe încântătoare n'a mai rămas decât un morman de carne înflorător. Inima, când mecanicul a oprit trenul, mai bătea încă. A fost dusă cu o trăsură la spital, dar a murit pe drum. Așa pășesc numai sărmanele ființe cari și-au pierdut încrederea în Dumnezeu, fiindcă le-au înșelat oamenii.

S'a prezentat la parchet cu urechea 'n buzunar. Doi nefericiți cu numele M. Ionescu și Nicolae Cârstea, din Bogdănești își purtau de multă vreme dușmănie de moarte, dar n'au avut prilej potrivit să se călșue unul pe altul până în ziua de 16 Sept. a. c. Atunci satana le-a încrucișat cărările și vitejii de ei, cât ce s'au întâlnit, s'au și încăerat. Cârstea a fost așa de înfuriat încât și-a implântat dinții într'o ureche de alui Ionescu, sfârticându-i-o ca pe o sdreanță. Ionescu văzându-se numai c'o ureche și jumătate, a smuls dintre dinții lui Cârstea și pe cealaltă jumătate de ureche și s'a îndreptat spre parchet să facă lăcrămașle.

Autocamion răsturnat în râul Trotuș. Autocamionul nr. 287 din Aiba-Iulia, fiind condus de șoferul Pleșcaru Iuliu și fiind încărcat cu bumbac, trecând peste podul de fier de peste râul Trotuș, s'a răsturnat în apă. Autocamionul s'a sfărâmat în întregime, iar șoferul a rămas cu o mână ruptă și cu o mulțime de răni pe trup. Pagubele se ridică la 65 mil lei.

Partizani de ai lui Trozki împușcați. Ziarul „Steaua oceanului pacific” din Khebarowsk a adus vestea că în orașul Vorosilov din Rusia bolșevică au fost împușcați, acum decurând 20 de partizani de ai lui Trozki. Ei au fost acuzați că au vândut Japoniei înalte interese de stat.

Foc într'o mină de cărbuni. Într'o scobitură a unei mine de cărbuni din Anglia a izbucnit un foc groaznic. Doi muncitori, cari din nefericire se găsiseră în mină, când a izbucnit focul, au fost învăluiți în flăcări și prefăcuți în scrum. Sărmanii cât de scump au plătit bogățiile pe cari au vrut să i-le răpească pământului.

Luptă între un rechin și un vapor de călători. Din Londra vine știrea că în ziua de 13 Septembrie un rechin (pește de mare, foarte hrăpăreț și primejdios, care ajunge câteodată la lungime de 4—5 metri) a atacat, în apropierea insulei Aran din preajma Scoției (Anglia) un vapor de pasageri (călători). Atacul rechinului a fost atât de puternic, încât mai multe cabine și salonul s'au stricat. Ferestrele, aflate la trei metri dela suprafața apei, sunt sparte. Călătorii au trecut printr'o mare spaimă, până când rechinul, văzând că nu este nădejde de a putea ajunge la carne de om, s'a luat la vânătoare într'altă parte a oceanului.

Încălțăminte pentru vite. Englezii, cei moiși, văzând cât de des li-se îmbolnăvesc vitele de copite și-au pus în gând să-le aperse de astfel de metehne procurându-le încălțăminte. De aceea le-au fabricat niște cisme, cu cari dacă le încălță, ele vor putea fi înafară de ori și ce primejdii de îmbolnăvire. Numai atât mai lipsea în lumea noastră pînă de născociri să ne mai încălțăm și bolii și vacile. Noi românii am avea cam mulți bol și multe vaci de încălțat.

Citiți „UNIREA POPORULUI”

Dșoara Letiția Axente

Cetitorii se vor mira poate când vor citi un nume de domnișoară în fruntea acestui articol și se vor întreba, ce legătură are această domnișoară cu cetitorii „Unirii Poporului”.

Mare legătură!

Din 1924 și până la 1 Septembrie 1937 dânsa a condus Administrația „Unirii Poporului”, și încă cu multă însuflețire și pricepere. Nici prin gând nu ne-a trecut că ne va părăsi vreodată.

Soartea însă altfel a voit. Mutându-se mama dșoarei Tiți, cum o cunoștea întreg Blajul, la Mediaș, deși cu lacrimi în ochi, s'a văzut nevoită să ne părăsească și să-și iea rămas bun dela noi.

Numai cu mare greutate și cu nepusă durere am fost nevoiți a-i da voie să plece, cu atât mai ales că funcționarele pricepute, religioase și cinstitute, cum a fost dânsa, sunt adevărați corbi albi.

În numele Redacției și cititorilor „Unirii Poporului” îi mulțumim din toată inima pentru serviciile aduse acestei gazete, cât și pentru dragostea și însuflețirea cu care a lucrat la Administrație, dorindu-i din toată inima, mult noroc și fericire în viață.

Ingrijirea locuinții

Dacă avem în locuința noastră trei camere: o bucatărie, o cameră de zi, și o odă de gală și de fală, să nu crutăm pe aceasta din urmă! O putem folosi de dormitor fără să suferim nici o stricăciune mobilă mai bună de acolo, sau patul mare cu perinele și țeseturile! Sunt paturi ieftine de fier, se pot face acasă paturi ușoare de scânduri cari se duc seara și se scot dimineața, având a ținea și rufăria de pat afară, la aer curat, în cursul zilei. Ele pot sta în bătaia soarelui toată ziua, iar când e ploaie subț un șopron. În chipul acesta vom avea deodată trei foloase pentru sănătatea noastră: vom respira aer curat peste noapte, vom avea rufăria aerisită și lipsită de insecte, și curată. Pentru că nici o gospodină nu va cuteza să întindă în curte, pe gard, pe sfori, sau subț șopron, rufărie murdară. O va spăla, deci, mai des, și se va hărnicii să țese mai multă pânză pentru ocazi și fețe de perină, și mai multe țoale, așa că familia nu se va mai aco-peri noaptea cu zdrențe.

Pentru a ținea locuința curată și sănătoasă, trebuie să o măturăm, să curățăm pravul zilnic, să o aerisim de mai multe ori pe zi, și să o podim cu scândură. Podeaua de pământ lipită, dată cu nisip, e de celea mai multorii, cuib de boală: niciodată nu o putem curăți cât ar trebui.

E cu totul de lipsă apoi ca oamenii noștri să se desobșnuiască de a mai scuipe în casă pe jos. E aproape un obicei general să se scuipe pe jos. Scuipe bătrânii plini de tusă, scuipe cei cu pipa între dinți, scuipe bolnavii.

Celce scrie acestea rânduri încă n'a văzut scuiptoare decât în foarte puține locuințe de ale plugarilor. Uneori e o baltă întregă în jurul unuia care trage din lulea, în jurul unui bătrân.

Dar, se știe, că oftica, boala care seceră cele mai multe vieți înainte de

Un arbore de mare folos

— Nucul —

Unul dintre cei mai răspândiți arbori, atât prin grădinile cât și prin livezile noastre este *Nucul*.

El cultivat pentru fructele sale gustoase și pentru lemnul său foarte prețios. Din nuci se pregătesc mâncări și se stoarce oleu foarte hrănitor. Iar lemnul de nuc e căutat în industrie, se pregătesc mobile, furnir și mai ales paturi de pușcă.

Nucul crește bine acolo unde crește și via. Ii place locul mai adăpostit și ferit de curenți. Suferă mult din cauza gerurilor. Adeseori iarna îi degeră ramurile, dar le reface ușor prin lăstari noi.

Nucul începe să dea roadă bună și multă numai dela vârstă de 20 ani.

La vârstă de 40 ani are puterea cea mai mare de rodire, când se pot culege de pe un nuc până la 10.000 de nuci.

La noi în țară se cultivă mai multe soiuri de nuci. Cele mai cunoscute sunt nucile de Sebeșel, în județele Alba, Hunedoara și Turda; nucile de Baia-mare, în județul Satu-mare; nucile de Orhei și Lăpușna în Basarabia; nucile oltenesti; nucile de Bucovina și nucile de Iași.

vreme, se lățește prin acest scuiat în casă. Copiii, în astfel de camere, se molipsesc de când sunt mici. Viermele boalei e ascuns în scuiatul multor bătrâni, ori în a celor bolnavi de piept. Când se usucă, se ridică cu pravul și îl introducem în trupul nostru cu respirarea sau cu mâncarea.

Ce lucru ușor să punem în fiecare cameră o scuiitoare sau două, și să ne desobicinuim de acest obicei așa de primejdios pentru sănătatea noastră!

Altă pricină pentru care nu avem locuință sănătoasă e: ni le prea ferim de soare. Cât ce vin căldurile și se prăsesc muștele, gospodinele trag obloanele de lemn, sau pun perdele groase și întunecate în ferești, să nu mai pătrundă soarele, să se adune muștele.

Intri în odaia de gală și de fală ca într'o criptă, toată vara, așa e de rece și întunecoasă! Dar muștele să le stărpești cu alte mijloace, nu alungând sănătatea din casa ta!

Locuința ta să fie bine împărțită, vecinic curată ca un pahar, cu paturi suficiente și curate, cu folosirea de dormitor și a odăii „dinnainte”. Vor avea gospodinele mai mult de lucru, vor trebui mai multe lemne de foc, mai multe albituri, dar în schimb vei cruța cu leacurile, vei păstra sănătatea în casă, și aceasta plătește mai mult, decât toată munca și cheltuiala pentru o locuință sănătoasă, bine îngrijită.

(Dela Secțiile „Astrei”).

Nucile din țara noastră sunt foarte căutate. Mare parte din ele se vând și peste graniță, în America și în Germania.

Lemn de nuc încă se vinde mult peste graniță. Din cauza aceasta mulți nuci cad pradă toporului.

Ministerul Agriculturii ca să împiedece nimicirea nucilor a dat o lege, în înțelesul căreia:

1. Taierea nucilor, precum și vinderea lemnului de nuc, fără autorizație dela Ministerul Agriculturii este strict oprită.

2. Autorizație de tăiere a nucilor se dă numai după ce organele de control puse de ministerul agriculturii, au făcut cercetări și au însemnat nucii ușați, rupți de vânturi sau neroditori.

3. În locul fiecărui nuc, pentru care s'a dat autorizație de tăiere, se vor planta alți cinci nuci tineri.

4. Proprietarul, care vrea să taie vre-un nuc, trebuie să înainteze o cerere serviciului silvic pentru nucii din păduri și serviciului agricol, pentru nucii aflați în orice loc afară de pădure.

5. Transportul trunchiurilor, a rădăcinilor și a crăcilor de nuci pe șosele și pe calea ferată, se poate face numai cu bilet de circulație.

6. Este oprită vinderea peste graniță a lemnului de nuc sub orice formă.

7. Organele agricole și silvice au dreptul să cerceteze orice călcare a legii și să oprească tăierea nucilor fără autorizație.

8. Oei oari nu țin seamă de aceasta lege se pedepsesc cu 500 Lei de fiecare nuc tăiat sau transportat și cu confiscarea materialului.

De aceea origine are vre-un nuc, să-l grijească, căci e o bogăție mare atât pentru el cât și pentru țară. Industria de răboiu, fără nuci, nu se poate dezvolta.

Ingrijii-vă din bună vreme de sădirea pomilor, toamna!

Pomii se sădesc atât primăvara cât și toamna. Și e mai bine să-i sădim toamna decât primăvara, deoarece peste iarnă primesc mai multă reveneală și astfel avem mai mare garanție că se prind, decât primăvara, când, adeseori, îi cuprinde deodată căldura.

Dacă ne-am hotărât să-i sădim toamna, ne apucăm încă din vară și facem gaura, din bună vreme, de cel puțin 50—60 cm. lățime și de 120—130 afunzime.

Când săpăm gaura, să fim atenți ca pământul bun roditor să-l aruncăm de o parte a gaurii, iară cel din fund și neroditor de cealaltă parte. Pentru ce? Pentru că, la sădirea pomului, pământul cel roditor să vie la rădăcină iară cel neroditor deasupra, la suprafață.

Înainte de a-i așeza în pământ, vom tăia rădăcinile noilor pomi de așa ca tăietura să se așeze bine pe pământ. Apoi așezăm rădăcinile într'un oiubăr, în care am pus mai înainte apă amestecată cu baleză și cu pământ. Pe urmă așezăm pomul în gaură, însă de așa, ca să stea cu 5—10 cm., mai sus decât a stat în pământ ca puieț. Pen-

truce? Pentru că atât pomul cel nou așezat, cât și pământul se mai așează puțin, așa că cu vremea ajunge prea afund așezat, și nu aduce roadă și se vestezește. La îngroparea pomului, așezăm deasupra o leață, dealungul gropii. Această leață ne arată, cât de afund să slobozim rădăcinile pomului.

În jurul rădăcinilor aruncăm pământ roditor mărunțit. Pământul îl călcăm mai de multe ori cu picioarele, ca să se așeze cât de bine. Parul de sprijin îl implântăm din bună vreme lângă pom, ca să putem lega bine pomul de el. Parul să fie mai scurt decât coroana pomului. După ce am terminat cu așezatul, să udăm pomul cu o găleată de apă. Pământul din jurul pomului îl acoperim cu pleavă ori cu frunze uscate. Coroana pomului n'o ointăm toamna, ci numai primăvara, și anume cam de jumătate. Pământul îl ridicăm binișor pe lângă rădăcina pomului, ca să nu înghețe iarna.

Ca să-l cunoaștem dacă ni-l-ar fura, vărui trunchiul pomului, pentru că varul intră în scoarța pomului de așa, încât nime nu-l mai poate curăți ori spăla, în timp de 2—3 săptămâni. De aceea e bine să-l vărui numai într'o anumită parte a trunchiului, de pildă în formă de cerc, mai sus ori mai jos, ca să-l putem cunoaște.

De încolțirea și paguba iepurilor ne ferim pomii prin înfășurarea cu rogoz, paie ori papură.

Plantați cât mai mulți pomi toamna, și ne veți mulțumi cu vremea pentru sfatul dat.

Cum putem avea pătlăgele roșii proaspete până târziu

Pe plantele pătlăgelelor roșii (părădăilor) sunt destule pătlăgele roșii necoapte, pe cari le bate bruma și pe urmă trebuie să le aruncăm. Ca să avem din ele pătlăgele roșii proaspete încă multă vreme, scoatem plantele cu rădăcină cu tot din pământ, rupem toate frunzele, fructele însă le lăsăm pe ele. Apoi le așezăm la soare pe un par, până se tămăduesc ranele produse pe cotor de ruperea frunzelor. Pe urmă le așezăm în gură în loc uscat și se vor roși și coace minunat. Rând pe rând rupem din ele câte ne trebuiesc, ba mai putem și vinde, dacă avem, și încă scump, pentru că sunt foarte bune.

Gunoii-vă pomii

Suntem la începutul toamnei. Pomii vă aduc o mulțime de roadă, care este foarte sănătoasă și scumpă. Ingrijii-vă deci și DVoastră și, drept mulțumită, dați-le și DVoastră lor ceva mai bun de mâncare, adică gunoi. În schimb, ei se vor întări tot mai mult și la anul vă vor aduce roadă dublă.

De vânzare

Intravilanul str. I. G. Dăca No. 43 întindere 600 st. p.

Informațiuni în farmacia

Dr. Schieszl, Blaj

Cetiți „UNIREA POPORULUI”

Cărți nouă

Acatistier, carte de rugăciuni, ediția VII, Blaj, 1936, Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat., prețul Lei 50 legată.

Vechiul Acatistier dela Blaj, cunoscuta și mult iubita carte de rugăciuni, a apărut în ediția VII cu un cuprins foarte bogat, care se estinde pe 439 pagini. Ediția VII a fost îngrijită de p. canonic Ștefan Roșianu și face cinste Tipografiei din Blaj, atât ca conținut cât și ca tipar. Să nu lipsească din mâna nici unui credincios de al nostru!

George Togan, Istoria bisericilor române unite din Mediaș. Tipografia Reker, 1936, Mediaș. Prețul?

Foarte bun lucru a făcut tânărul George Togan, când s'a hotărât să scoată de sub tipar cărticica aceasta. Se arată în ea mai întâi pe scurt istoria bisericilor din Mediaș, din cele mai vechi timpuri până în anul 1797; cum s'a făcut sfânta unire în Mediaș și ce roade a dat ea; cari au fost protopopii uniți și ce activitate au desfășurat pe pe teren bisericesc, cultural și național; cum a fost renovată biserica pe vremea protopopului Ioan Moldovan și la ce strălucire a ajuns biserica unită azi, după 110 ani dela întemeierea ei, sub protopopul Ioan Rinea.

E de însemnat că biserica de astăzi a fost zidită de episcopul dela Blaj Ioan Bob și că la 1760 uniții erau în Mediaș 125 suflete, iar în 1932 s'au sporit la 2200, pe când ortodocșii erau atunci 1155, iar în 1932 au ajuns abia la 2037 credincioși.

Citiți câți mai mulți această cărticică!

Temnițele Clujului, din însemnările unul popă românesc, de Septimiu Popa, Cluj, 1937. Institutul de literatură și tipografie „Minerva” S. A. Prețul 15 Lei.

Mai rar o carte atât de bună și de drăguță ca aceasta!

Vechiul nostru colaborator, p. Septimiu Popa, astăzi profesor de religie la școlile secundare de fete din Cluj, își descrie suferințele din temnițele Clujului, suferințe îndurate după intrarea României în războiul lumii, când Ungurii li adunau pe popii valahi din toate unghiurile țării și umpleau cu ei temnițele Ardealului. Mai mult au suferit însă bieții popii valahi în temnițele Clujului.

Cât de drăguț și de îndușetor își descrie acest popă românesc suferințele sale, de țese umplu ochii de lacrimi. Dar îți mai vine să și râzi, când citești cât a trebuit să se chinuiească până a putut câștiga foc la țigară; cum i-au tălmăcit de prost o scrisoare de dragoste; când citești cântecele atât de îndușetor al dragostei bietului Ion, ori povestea țărâncii care a înnebunit în temniță, ori când a fost și Sfinția Sa director.

Citind povestea tristă a popii dela Șelimbăr, ori când țese dăpână firul povestirii cu clopotele Clujului cari sunau la intrarea ungarilor în București, îți vine să-ți slobozi pumnii încheștați în cel dintâi ungar pe care-l afli pe stradă.

Nu mai puțin frumoase sunt și „Serenade” neuitate, Popă de două confesiuni, „Universul” în flăcări, Un frate în Hristes și Epilog.

Citiți-le cu toții și le veți reciti tot mai mult, că nu te poți despărți de ele!

De vânzare

Plan modern, noua marcă Erste Productiv Genossenschaft Wien vând convenabil — intermediari neadmiși — adresa la ziar. 1—2 801

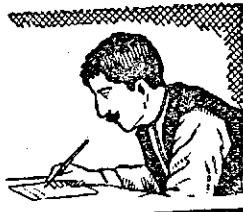
Cumpăr lapte

pentru București 100—500 kg. zilnic predabil oricare gară linia București-Brașov-Cluj. Rog oferte sub „Lapte” la Rudolf Mosse Cluj. 1—1 800

Cețiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI”

POSTA GAZETEI

Am primit câte 75 Lei: Șofron Deac, Lazar Caba, Gheorghe Nicolau, Toncean Ioan, Praja Petru, Victor I. Opreștu, Elena Soldea.

Câte 150 Lei: Popa G. Alexandru, Crișan Alex., Patriciu Tatar, Socol Ghedeon, Catană Alexandru, Of. paroh. gr. cat. Șipoteni, Ion Pop, Agru și Soc. Mariană din Rona, Dancea Dionisiu, Petre I. Bortos, Ilie Teușiu, Org. „Agru” Rodna, Teodor Sermașan, Gavril Grigacin, Bud Vasile, Publuis Mureșan, Vlad Grigore Bătrânul, Lucaci Alexandru, Feher Gheorghe, Traian German.

Alte nume: Ioan Brustur 61; Sâncrăian Marcu 40; Vidican Nicolae 140; Păr. Nicolae Doros 300; Teodor Mateiu 40; Victoria Dulău 40; Librăria „Doina” Beiuș 250; Emil Rașca 48; Of. parohial Sisești 450, Rus Ciprian 100; Ioan Popa 100. Vanga Nicofae 38; Nistor Valeriu 100; Damaschin Lelușiu 38; Ioan Bohățel 50; Gheorghe Bone 735; Păr. Munteanu 225; Toma Alexandru 50; Boanea Ioan 24; Ioan Aldea 300; Ioan Roiban 300

Gavril Grigacin, am primit 150 Lei, din cari am trecut pe 1936 Lei 77 și 1937 Lei 73. Restanță pe anul curent.

Căp. Gavrișin Ciprian: Aveți restanță pe 1932 Lei 30, 1933 Lei 150, 1934 Lei 150, 1935 Lei 150, 1936 Lei 150; și pe anul curent.

Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică Dumbrăveni

No. 594—1936

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 3629—1936 a judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului Carol Stăniloi repr. prin avocatul Dr. Ioan Bîanu din Blaj pentru încasarea creanței de 15.000 lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 4 Octombrie 1937 orele 11 p. m. la fața locului în Crăciulul de jos, Comasul moșiei, Casa No. 230 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 4 seroafe, 12 puresci, 1 capă, 2 căruțe și un sotet ptr. porci, în valoare de 14.700 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dată în Dumbrăveni la 13/IX 1937.

(796) 1—1

p. ZAIȚA portărel

Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică Dumbrăveni

No. 215—1935.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1549—1935 a judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului Barna Ștefan repr. prin avocatul Dr. Ioan Bîanu din Blaj pentru încasarea creanței de 2900 lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 4 Octombrie 1937 orele 3 p. m. la fața locului în Lunca, domiciliul urmăritului, No. —, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: 3 oi, 1 coșer, 1 car pentru vite, 1 șură, 1 cotet, 1 plug, și una sanie în valoare de 8200 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dat în Dumbrăveni la 13 IX 1937.

(803) 1—1

p. ZAIȚA portărel

Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică

No. 237—1937

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1314—1936 a judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului v. d. Dzas Maria repr. prin avocatul Dr. Ioan Bîanu din Blaj pentru încasarea creanței de 9229 lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 4 Octombrie, 1937 orele 5 1/2 p. m. la fața locului în Șoroștia domiciliul urmăritului No. — unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 vaci, 2 vițele, 1 seroafă, 1 car pentru vite și una șură acoperită cu țigă în valoare de 20.000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni, la 13 Septembrie 1937.

(804) 1—1

p. ZAIȚA portărel

Dupăce ai citit această gazetă, dă-o s'o cetească și alții, ca să vadă și ei că „Unirea Poporului” este cea mai credincioasă prietenă a țărănilor noștri.

„Fetița Orfană”

Feerie muzicală în 2 acte

Text de A. MELIN

Muzica de N. OANCEA

Piesa de teatru pentru tineretul școlar, primită atât de călduros prețutindeni și reprezentată în sute de sate și orașe, poate fi ușor reprezentată ori unde.

Notele muzicale pentru cântările din text, au apărut de curând și se află de vânzare la

Prețul

Cartea cu textul . . . Lei 10

Notele, 8 pagini mari, . . . 20

La comanda prin poștă, banii se trimit pe înainte, prin mandat postal, la cari se adaugă 5 Lei pentru porte. Cu ramburs nu se trimite.

Librăria Seminarială din Blaj